Det første år på socialrådgiveruddannelsen

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Det første år på socialrådgiveruddannelsen

1	Resumé	5
2	Hvem er de studerende?	8
2.1	Resultater	8
2.2	Køn og alder	9
2.3	Adgangsgivende eksamen og karaktergennemsnit	10
3	Afklarethed og studievalg	12
3.1	Resultater	12
3.2	Afklarethed og kendskab til kommende arbejdsliv	12
3.3	Faglig interesse	14
4	Faglig selvtillid	16
4.1	Resultater	16
4.2	Vurdering af egen faglig selvtillid	16
5	Studiestarten	19
5.1	Resultater	19
5.2	Social integration – udvikling af socialt tilhørsforhold	19
5.3	Faglig integration – udvikling af fagligt tilhørsforhold	20
5.4	Praktisk og faglig rammesætning	21
6	De studerendes engagement	23
6.1	Resultater	23

6.2 Studerendes indsats og forberedelse 23

7 Motivation, relevans og fagligt indhold 26

7.1 Resultater 26

7.2 Motivationen for at studere 27

7.3 Det faglige niveau på socialrådgiveruddannelsen 27

7.4 Fagenes formål og anvendelighed 29

7.5 Uddannelsens indhold og relevans 30

7.6 Feedback fra undervisere 32

Appendiks A – Litteraturliste 34

Appendiks B – Metode og vægtning 35

1 Resumé

Socialrådgiveruddannelsen er én af landets største, og der optages hvert år ca. 2.200 studerende fordelt på 13 uddannelsessteder spredt i hele landet. Denne rapport sætter fokus på, hvem disse studerende er, og hvordan de oplever deres første år på uddannelsen. Rapporten sammenligner studerende på socialrådgiveruddannelsen med studerende på andre professionsbacheloruddannelser og afdækker på den måde, om der er nogle særlige områder, hvor de studerende på lige netop denne uddannelse skiller sig særligt ud i forhold til potentialer eller udfordringer.

Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at forestå undersøgelsen af de studerende på socialrådgiveruddannelsen. Rapporten skal bidrage med viden om, hvem de studerende på uddannelsen er, og hvordan de oplever flere aspekter af studielivet i løbet af det første år sammenlignet med studerende fra andre professionsbacheloruddannelser.

Formål

Formålet med undersøgelsen er at opnå ny viden om, hvordan forskellige aspekter af det første år på socialrådgiveruddannelsen opleves fra de studerendes perspektiv. Herunder belyses det, hvordan oplevelsen af det første på socialrådgiveruddannelsen adskiller sig fra den oplevelse, studerende på andre professionsbacheloruddannelserne har i løbet af deres første år.

Resultater

Rapportens hovedresultater

Undersøgelsen viser, at de studerende på socialrådgiveruddannelsen har en anderledes profil end studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser, når de påbegynder uddannelsen. Undersøgelsen viser dog også, at der i oplevelsen af deres første år er flere ligheder end forskelle mellem de to grupper af studerende. Det er vigtigt at bemærke, at studerende på alle øvrige professionsbacheloruddannelser dækker over mange forskellige uddannelser, hvoraf studerende på udvalgte uddannelser med høj sandsynlighed ligner de studerende på socialrådgiveruddannelsen en del mere end studerende fra andre uddannelser.

På socialrådgiveruddannelsen er der en markant overvægt af kvindelige studerende, sammenlignet med på andre professionsbacheloruddannelser. Vi ser også, at de studerende på socialrådgiveruddannelsen er ældre end på andre uddannelser, og der er flere, som ikke har taget en gymnasial uddannelse forud for deres studiestart.

Oplevelsen af det første år på uddannelsen blandt de studerende på socialrådgiveruddannelsen ligner på mange områder oplevelsen blandt studerende på andre professionsbacheloruddannelser. På et par områder adskiller oplevelsen blandt studerende på socialrådgiveruddannelsen sig dog signifikant fra oplevelsen blandt studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. De studerende på socialrådgiveruddannelsen er i højere grad afklarede omkring deres valg af uddannelse, de oplever, at studiestarten i mindre grad skaber gode sociale rammer for at møde de medstuderende, og de oplever i mindre grad at få tilstrækkelig feedback fra deres undervisere, når vi sammenligner dem med studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.

De studerendes profil og afklarethed inden studiestart på socialrådgiveruddannelsen adskiller sig fra andre studerendes

Undersøgelsen viser, at hele 87 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen er kvinder. Til sammenligning er andelen af kvinder blandt studerende på de andre professionsbacheloruddannelser samlet set 58 %. Derudover ser vi, at 37 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen er ældre end 25 år ved studiestart, mens den tilsvarende andel blot er 20 % på andre professionsbacheloruddannelser. Vi ser desuden, at socialrådgiveruddannelsen har en relativ høj andel af studerende uden en ungdomsuddannelse. Det gør sig således gældende for 17 % af de studerende og blot for 9 % af studerende på andre professionsbacheloruddannelser.

Undersøgelsen viser også, at de studerende på socialrådgiveruddannelsen i højere grad er afklarede omkring deres studievalg forud for studiestarten. I alt 49 % af de socialrådgiverstuderende svarer således, at de i meget høj grad eller i høj grad er helt afklarede omkring deres valg af uddannelse, hvilket blot gør sig gældende for i alt 43 % af studerende fra andre professionsbacheloruddannelser. Vi ser ydermere i undersøgelsen, at de studerende i højere grad oplever, at de har haft tilstrækkelig information om uddannelsen ved ansøgningstidspunktet.

Socialrådgiverstuderende oplever i mindre grad, at der er gode sociale rammer i studiestarten

Studerende på socialrådgiveruddannelsen vurderer i mindre grad, at der har været gode rammer for at lære deres medstuderende at kende i sammenligning med studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. I alt svarer 52 % af de socialrådgiverstuderende således, at der i meget høj grad eller i høj grad har været gode rammer, mens i alt 71 % af studerende på andre uddannelser svarer tilsvarende. På samme måde er der i alt 61 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen, som svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige i, at de er på bølgelængde med deres medstuderende, hvilket gør sig gældende for i alt 70 % af andre studerende.

Endelig viser undersøgelsen, at de studerende på socialrådgiveruddannelsen i mindre grad oplever, at krav og forventninger er blevet tydeligt kommunikeret til dem. Det er således i alt 15 % af de socialrådgiverstuderende, som svarer, at de i mindre grad eller slet ikke er enige i, at der er blevet kommunikeret tydeligt, mens det gælder for i alt 9 % af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.

Socialrådgiverstuderende oplever i mindre grad, at de får tilstrækkelig feedback fra deres undervisere

Studerende på socialrådgiveruddannelser oplever i mindre grad end studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser, at de får tilstrækkelig feedback. Til spørgsmålet om, hvorvidt de modtager tilstrækkelig feedback, svarer i alt 41 % af de socialrådgiverstuderende, at de i mindre

grad eller slet ikke får dette, mens den tilsvarende andel for studerende fra de andre uddannelser er i alt 27 %. Der er dermed relativt mange flere studerende fra socialrådgiveruddannelsen, som vurderer, at de ikke får tilstrækkelig med feedback fra deres undervisere på uddannelsen.

Om datagrundlaget

Undersøgelsen tager udgangspunkt i EVA's forløbsundersøgelse for optagne på videregående uddannelser i Danmark. Populationen består af danske studerende, som er en del af det ordinære optagelsessystem igennem Den Koordinerede Tilmelding (KOT), og den inkluderer dermed ikke studerende optaget på efteroptag. Surveydata bliver suppleret med registerdata fra Danmarks Statistik (DST) for at bekræfte, at de studerende rent faktisk påbegyndte den uddannelse, som de var optaget på.

Undersøgelsen er baseret på spørgeskemabesvarelser stillet til studerende, som påbegyndte deres uddannelse i perioden fra 2016 til 2019. De studerende har modtaget spørgeskemaer på forskellige tidspunkter efter optagelsen. De har alle modtaget det første spørgeskema i august måned umiddelbart efter, de er blevet optaget, men inden de påbegynder deres studie. I forbindelse med dette spørgeskema svarer de studerende på, hvorvidt de vil kontaktes igen på et senere tidspunkt. Vi har kontaktet de studerende på 2016- og 2017-årgangene igen i oktober efter studiestarten og i marts efter et halvt år af studiet. Vi har kontaktet 2018- og 2019-årgangene i marts måned, et halvt år efter studiestarten, foruden det første spørgeskema i august. For mere information om datagrundlag, metode og vægtning se appendiks B.

2 Hvem er de studerende?

Dette kapitel præsenterer en sammenligning af de studerende på socialrådgiveruddannelsen og studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser[1] på fire centrale baggrundsforhold. Vi ser nærmere på køns- og aldersfordelingen i de to grupper, ligesom vi kommer ind på, hvilken ungdomsuddannelsesbaggrund og karaktergennemsnit fra gymnasial uddannelse de studerende har. Det bidrager til at tegne et billede af, hvem der studerer på socialrådgiveruddannelsen, og i hvor høj grad de ligner øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne.

2.1 Resultater

Analyserne af de studerende profil er lavet på hele populationen af studerende på socialrådgiveruddannelsen og de øvrige professionsbacheloruddannelser. Vi finder, at i sammenligning med de øvrige professionsbacheloruddannelser så er socialrådgiveruddannelsen kendetegnet ved:

- At have en stor andel af kvinder på uddannelsen. 87 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen er kvinder, mens det er 58 % på de øvrige professionsbacheloruddannelser samlet set.
- At have en relativt stor andel ældre studerende. 37 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen er 26 år eller ældre ved studiestarten, mens det blot gælder 20 % af de studerende på andre professionsbacheloruddannelser.
- At have en relativ høj andel af studerende, uden enten en dansk gymnasial uddannelse eller erhvervsuddannelse. 17 % af de socialrådgiverstuderende bliver optaget uden en af disse som adgangsgivende eksamen, mens det gør sig gældende for 9 % af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.
- At have en relativ lavere andel af studerende med højt gennemsnit. 9 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen har et registeret karaktergennemsnit på 9 eller derover, mens det gør sig gældende for 14 % af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser samlet set.

1 Øvrige professionsbacheloruddannelser dækker over cirka 50 forskellige uddannelser fordelt på både erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter i Danmark. Disse uddannelser er meget forskellige og tiltrækker i høj grad forskellige typer af studerende. De afrapporterede fordelinger for gruppen af studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser dækker derfor formentlig over store nuanceforskelle mellem de forskellige uddannelser.

2.2 Køn og alder

På socialrådgiveruddannelsen udgør kvinder 87 % af de optagne studerende. Til sammenligning er andelen af optagne kvinder på øvrige professionsbacheloruddannelser 58 %, jf. tabel 2.1. Forskellen mellem studenterpopulationerne er statistisk signifikante.

TABEL 2.1

Fordelingen af køn

	Studerende på socialrådgiveruddannelsen (n = 4.310) (%)	Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser (n = 56.185) (%)	Total (N = 60.495) (%)
Mænd	13	42	40
Kvinder	87	58	60
Total	100	100	100

Kilde: Danmarks Statistik.
Note: Opgørelsen gælder studerende optaget via KOT på en professionsbacheloruddannelse i juli ekskl. efteroptaget i 2016-2019. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant.

Tabel 2.2 viser aldersfordelingen for de optagne studerende på professionsbacheloruddannelserne. Her ses det, at de optagne studerende på socialrådgiveruddannelsen er ældre end studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser ved uddannelsens start. 37 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen er 26 år eller ældre ved studiestarten, hvilket kun gør sig gældende for en femtedel (20 %) af de øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne. Forskellene mellem studenterpopulationerne er statistisk signifikante.

TABEL 2.2

Fordelingen af aldersgrupper

	Studerende på socialrådgiveruddannelsen (n = 4.310) (%)	Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser (n = 56.185) (%)	Total (N = 60.495) (%)
18-20	25	31	31
21-25	38	49	48
26+	37	20	21
Total	100	100	100

Kilde: Danmarks Statistik.
Note: Opgørelsen gælder studerende optaget via KOT på en professionsbacheloruddannelse i juli ekskl. efteroptaget i 2016-2019. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant

2.3 Adgangsgivende eksamen og karaktergennemsnit

Af tabel 2.3 fremgår det, at 77 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen optages på baggrund af en gymnasial uddannelse. For øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne er dette tal 86 %.

Størstedelen af de optagne studerende på socialrådgiveruddannelsen har en stx- eller hf-baggrund (henholdsvis 35 % og 32 %). Af de optagne studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser udgør studerende med stx- eller hf-baggrund henholdsvis 45 % og 22 %. Derudover fremgår det af tabel 2.3, at 17 % af de optagne socialrådgiverstuderende blev optaget på baggrund af en anden uddannelse, der hverken kan kategoriseres som gymnasial eller inden for erhvervsuddannelserne. Denne kategori omfatter blandt andre studerende, der har en udenlandsk eksamensbaggrund, studerende med grundskolen som højest fuldførte uddannelse samt studerende, som har taget en samlet hf-eksamen via hf-enkeltfagskurser. Forskellene mellem studenterpopulationerne er statistisk signifikante.

TABEL 2.3

Fordelingen af adgangsgivende eksamen

	Studerende på socialrådgiveruddannelsen (n = 4.315) (%)	Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser (n = 56.392) (%)	Total (N = 60.707) (%)
Stx	35	45	44
Hf	32	22	23
Hhx	9	10	10
Htx	1	9	8
Eud	6	5	5
Andet	17	9	10
Total	100	100	100

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut og Den Koordinerede Tilmelding (KOT).
Note: Opgørelsen gælder studerende optaget via KOT på en professionsbacheloruddannelse i juli ekskl. efteroptaget i 2016-2019. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant.

Ser man på karaktergennemsnittet fra gymnasiet for de studerende, er der ikke store forskelle mellem de studerende på socialrådgiveruddannelsen og studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelserne, jf. tabel 2.4. Der er dog lidt færre studerende på socialrådgiveruddannelsen, der har et karaktergennemsnit højere end 9, hvor der mellem de to studenterpopulationer er en forskel på 5 procentpoint.

TABEL 2.4

Fordelingen af karaktergennemsnit fra gymnasiet

	Studerende på socialrådgiveruddannelsen (n = 2.495) (%)	Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser (n = 36.256) (%)	Total (N = 38.751) (%)
2-4	12 %	11 %	11 %
4-7	48 %	47 %	47 %
7-9	31 %	29 %	29 %
9+	9 %	14 %	13 %
Total	100 %	100 %	100 %

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.
Note: Opgørelsen gælder studerende optaget via KOT på en professionsbacheloruddannelse i juli ekskl. efteroptaget i 2016-2018. Nogle totaler summer ikke til 100 %, hvilket skyldes afrundinger. Studerende uden registreret adgangsgivende karaktergennemsnit er blevet frasorteret. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant.

3 Afklarethed og studievalg

I dette kapitel ser vi på, hvor afklarede de studerende på socialrådgiveruddannelsen er omkring valget af den uddannelse, de kom ind på. Herunder sammenligner vi besvarelserne fra de studerende på socialrådgiveruddannelsen med besvarelserne fra de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. Tidligere analyser af sammenhængen mellem, hvor afklaret man er og frafald på de videregående uddannelser viser, at afklarede studerende er mindre tilbøjelige til at falde fra end uafklarede studerende (EVA, 2018a).

3.1 Resultater

Spørgsmålene om afklarethed og studievalg er stillet i august måned inden studiestarten. Analysen af socialrådgiverstuderendes afklarethed og studievalg viser, at:

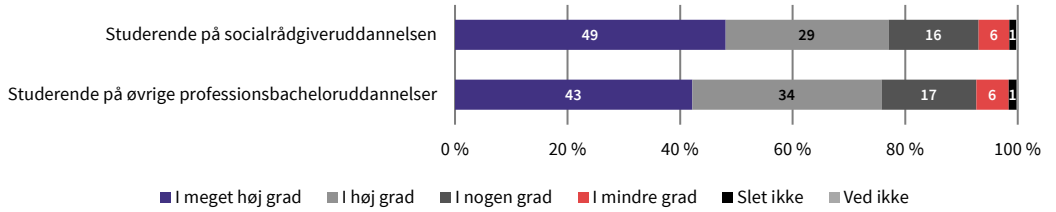
- I alt 68 % af de kommende socialrådgiverstuderende svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad følte sig afklaret med, at de ville studere på socialrådgiveruddannelsen, da de søgte den. For de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser gør det sig gældende for i alt 67 %, men det er dog værd at bemærke, at der er relativt flere socialrådgiverstuderende, som svarer i den højeste svarkategori (i meget høj grad).
- En større andel af socialrådgiverstuderende end studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser vurderer, at de havde tilstrækkelig information om deres uddannelse, da de søgte den. I alt 70 % svarer således, at de i meget høj grad eller i høj grad vurderer, at dette er tilfældet. For de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser er dette tal i alt 64 %.
- Omtrent lige store andele af studerende fra de to grupper svarer, at deres faglige interesse for deres uddannelse lå til grund for deres uddannelsesvalg. 89 % af de studerende på socialrådgiverstuderende angiver således den faglige interesse som en begrundelse for studievalget, mens 88 % af de studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser svarer dette. Den største forskel mellem grupperne består i, at kun 26 % af socialrådgiverstuderende svarer, at det sociale miljø på uddannelsen ligger til grund for deres valg. Dette tal er for de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser 32 %.

3.2 Afklarethed og kendskab til kommende arbejdsliv

Figur 3.1 viser de kommende studerendes grad af afklarethed om studievalg for henholdsvis socialrådgiverstuderende og de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. For studerende på socialrådgiveruddannelsen gælder det, at næsten halvdelen (49 %) svarer, at de i meget høj grad er afklaret omkring deres studievalg. For de øvrige studerende gør dette sig gældende for i alt 43 %. Forskellene mellem studenterpopulationerne er statistisk signifikante.

FIGUR 3.1

Da jeg søgte, følte jeg mig helt afklaret med, at jeg ville studere på netop den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på

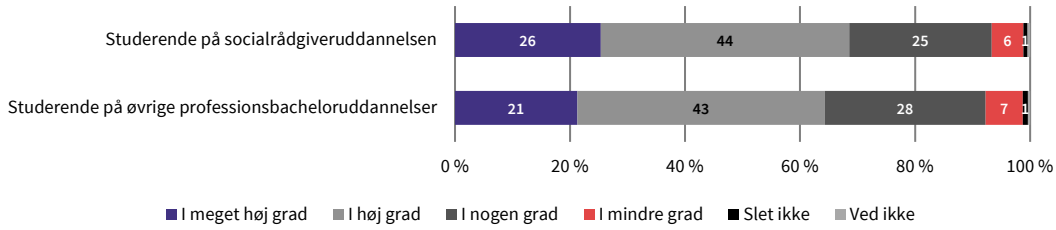

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2016, 2017, 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 2.178. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 28.379.

Figur 3.2 viser de studerendes opfattelse af, hvorvidt de havde tilstrækkelig information om den uddannelse, de er optaget på, da de søgte uddannelsen. I alt 70 % af de optagne studerende på socialrådgiveruddannelsen svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige i dette udsagn. Dette gør sig gældende for i alt 64 % af de optagne studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. De deskriptive forskelle i svarfordelingerne mellem de to grupper af studerende er statistisk signifikante.

FIGUR 3.2

Da jeg søgte, havde jeg tilstrækkelig information om den uddannelse, jeg nu er blevet optaget på

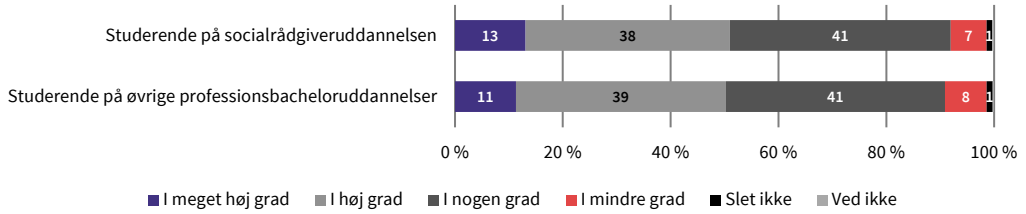

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2016, 2017, 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 2.178. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 28.379.

Figur 3.3 viser de studerendes svarfordelinger på spørgsmålet om, hvorvidt de synes, de har et godt kendskab til den uddannelse, de er optaget på. Som det fremgår af figuren, er der ikke de store forskelle på, hvorvidt studerende på socialrådgiveruddannelsen og studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser synes, de har et godt kendskab til den uddannelse, de er optaget på. For socialrådgiverstuderende gælder det, at i alt 51 % synes, at de i meget høj grad eller i høj grad har et godt kendskab til deres kommende uddannelse. For studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser er denne andel i alt 50 %. De små forskelle mellem grupperne er ikke signifikante.

FIGUR 3.3

Synes du, at du har et godt kendskab til indholdet af den uddannelse, du er optaget på?

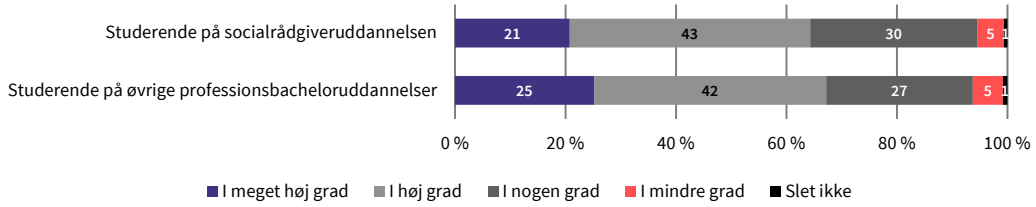

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.060. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 13.614.

Af figur 3.4 fremgår det, at i alt 64 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad synes, de har et godt kendskab til det arbejdsliv, deres uddannelse kan føre til. Dette gør sig gældende for i alt 67 % af de øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne. Forskellene i svarfordelingerne mellem de to grupper er statistisk signifikante.

FIGUR 3.4

Synes du, at du har et godt kendskab til det arbejdsliv, din uddannelse kan føre til?

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.068. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 13.614.

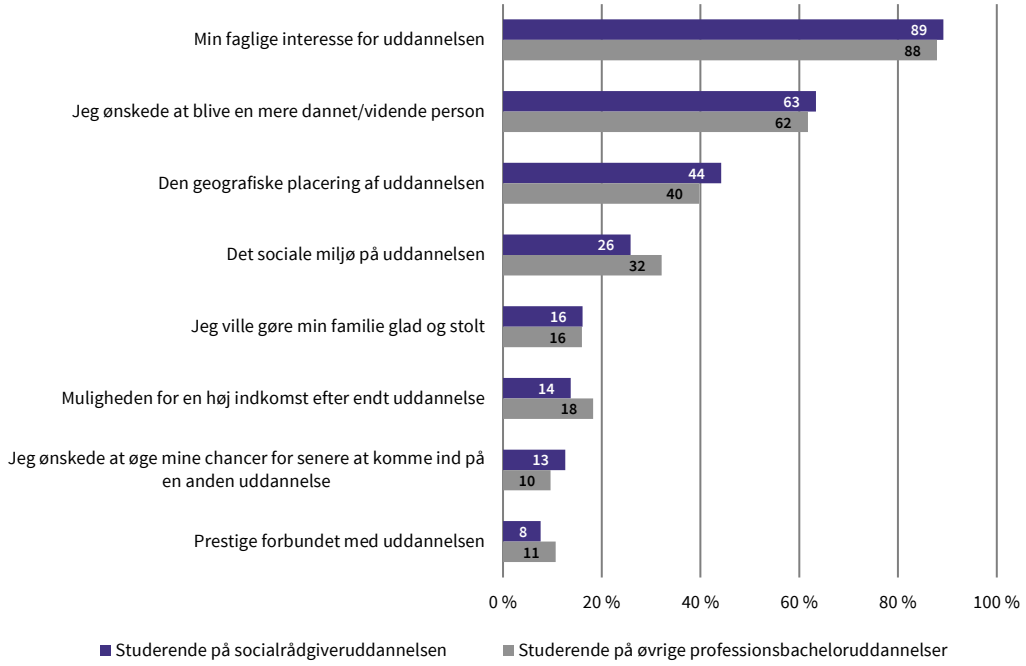
3.3 Faglig interesse

Figur 3.5 viser, hvilke forhold de kommende socialrådgiverstuderende og studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser har angivet, som årsager for at vælge deres kommende uddannelser. Procenterne angiver, hvor stor en andel der har svaret, at disse grunde i meget høj grad eller i høj grad har været afgørende for deres uddannelsesvalg. Det har i spørgeskemaet været muligt at vælge så mange forhold, man ville, ligesom det har været muligt ikke at vælge nogen af de oplistede grunde.

For både studerende på socialrådgiveruddannelsen og studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser har især den faglige interesse været af afgørende betydning for deres uddannelsesvalg. I alt 89 % af de kommende socialrådgiverstuderende svarer således, at deres faglige interesse i meget høj grad eller i høj grad har været afgørende for deres studievalg. Dette gør sig samtidig gældende for i alt 88 % af de øvrige studerende. I den anden ende af skalaen fremgår det, at 13 % af de kommende studerende på socialrådgiveruddannelsen har svaret, at muligheden for at øge deres chance for at kunne komme ind på en anden uddannelse har været af afgørende betydning for deres uddannelsesvalg. Kun 6 % af de kommende socialrådgiverstuderende angiver prestige forbundet med uddannelsen som et afgørende forhold for deres valg af uddannelse. Den største forskel mellem de to grupper findes i forholdet *det sociale miljø på uddannelsen*, som 26 % af de kommende socialrådgiverstuderende angiver som en årsag til deres valg af studie. For studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser svarer i alt 32 %, at det sociale miljø på uddannelsen i meget høj grad eller i høj grad har været afgørende for deres uddannelsesvalg. Forskellene i svarfordelingerne mellem studenterpopulationerne er statistisk signifikante med undtagelse af forholdene *min faglige interesse for uddannelsen* og *jeg ønskede at blive en mere dannet/vidende person*.

FIGUR 3.5

Andel studerende, der har svaret, at et forhold i meget høj grad eller i høj grad var afgørende for deres valg af uddannelsen

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2016, 2017, 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellene mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikante med undtagelse af forholdene *Min faglige interesse for uddannelsen* og *Jeg ønskede at blive en mere dannet/vidende person*. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 2.315. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 28.496.

4 Faglig selvtillid

Faglig selvtillid (*self-efficacy*) refererer til den studerendes tro på egne evner til at planlægge og udføre nødvendige handlinger for at gennemføre sin uddannelse (Bandura, 1997). Studerende med høj faglig selvtillid vil ofte engagere sig mere i en opgave, yde en større indsats og være mere vedholdende, når de støder på udfordringer. Et meta-review viser, at faglig selvtillid hænger tættere sammen med studerendes karaktergennemsnit, end karaktergennemsnit hænger sammen med andre hyppigt anvendte faktorer, såsom motivation, personlighed og læringsstile (Nielsen, Makransky, Vang, & Dammeyer, 2017). Af disse grunde er de studerendes faglige selvtillid endnu et interessant aspekt at se nærmere på.

4.1 Resultater

De studerende er blevet spurgt ind til deres faglige selvtillid i august måned inden studiestarten. Analysen af deres besvarelser viser, at:

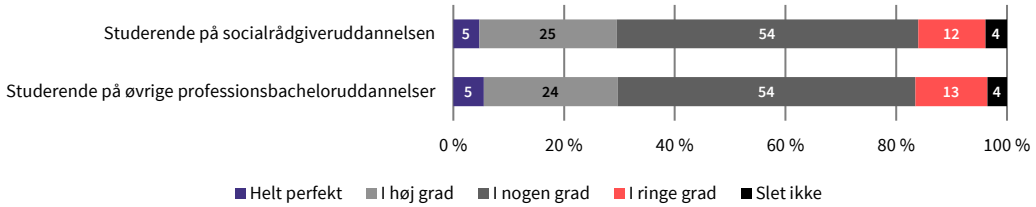
- De kommende socialrådgiverstuderende har omtrent samme faglige selvtillid som de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.
- Der stort set ingen forskel er mellem de to gruppers besvarelser. Eksempelvis vurderer i alt 30 % af de kommende studerende på socialrådgiveruddannelsen, at de helt perfekt eller i høj grad vil kunne forstå den sværeste litteratur i de første fag på deres uddannelse, mens det samme gør sig gældende for i alt 29 % af de kommende studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.
- I alt 38 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen vurderer, at de helt perfekt eller i høj grad ville kunne forstå de mest komplekse emner, der bliver undervist i, hvilket gør sig gældende for i alt 36 % af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser, hvilket endnu engang understreger, at der ingen nævneværdige forskelle er på de to grupper, når det kommer til faglig selvtillid.

4.2 Vurdering af egen faglig selvtillid

Figur 4.1 viser de studerendes vurdering af, hvorvidt de er sikre på at kunne forstå den sværeste litteratur i deres første fag på uddannelsen. Som det ses i figuren, er der stort set ingen forskel på studerende fra henholdsvis socialrådgiveruddannelsen og de studerende fra de øvrige professionsbacheloruddannelser – i alt vurderer henholdsvis 30 % og 29 %, at de vil kunne forstå den sværeste litteratur helt perfekt eller i høj grad. De små forskelle mellem grupperne er ikke statistisk signifikante.

FIGUR 4.1

Jeg er sikker på, at jeg kan forstå det sværeste litteratur i de første fag på min uddannelse

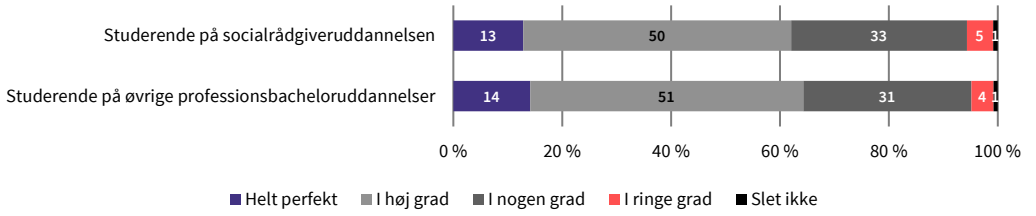

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: Hvor godt synes du de følgende udsagn beskriver dig som kommende studerende? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.153. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 14.882.

Hvad angår, hvorvidt de studerende vil kunne forstå de grundlæggende begreber, der undervises i i de første fag af deres uddannelse, er der ligeledes stort set ingen forskel på de kommende socialrådgiverstuderende, jf. figur 4.2. Således vurderer i alt 63 %, at de helt perfekt eller i høj grad vil kunne forstå de grundlæggende begreber. For de øvrige studerende gør dette sig gældende for i alt 65 %. Forskellene mellem studenterpopulationerne er så små, at de ikke er statistisk signifikante.

FIGUR 4.2

Jeg er sikker på, at jeg kan forstå de grundlæggende begreber, der undervises i i de første fag på min uddannelse

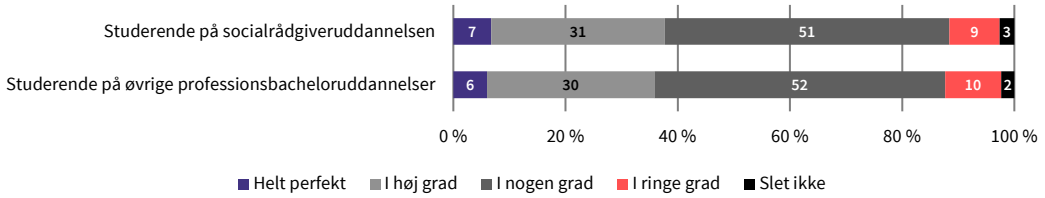

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: Hvor godt synes du de følgende udsagn beskriver dig som kommende studerende? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.153. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 14.882.

Figur 4.3 viser de kommende studerendes vurdering af, om de er sikre på at kunne forstå de mest komplekse emner, de bliver præsenteret for i de første fag på deres uddannelse. I alt 38 % af de kommende socialrådgiverstuderende svarer, at de er sikre på at kunne forstå de mest komplekse emner helt perfekt eller i høj grad. For de kommende studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser gør dette sig gældende for i alt 36 %. Svarfordelingerne mellem de to grupper er ikke signikant forskellige.

FIGUR 4.3

Jeg er sikker på, at jeg kan forstå de mest komplekse emner, jeg bliver præsenteret for i de første fag på min uddannelse

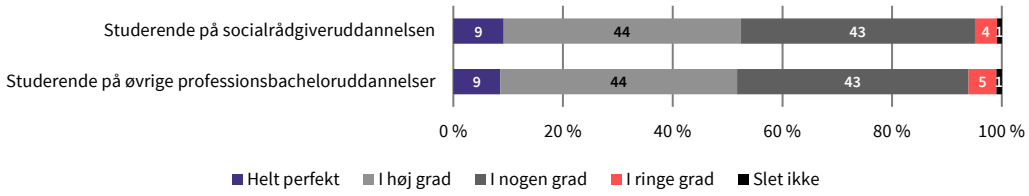

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: Hvor godt synes du de følgende udsagn beskriver dig som kommende studerende? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.153. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 14.882.

Figur 4.4 viser de kommende studerendes vurdering af, om de er sikre på, at de vil kunne mestre de færdigheder, der undervises i i de første fag på deres uddannelse. Svarfordelingerne for studerende på socialrådgiveruddannelsen og øvrige professionsbacheloruddannelser er stort set identiske, hvor det for begge grupper af studerende gælder, at i alt 53 % vurderer, at de helt perfekt eller i høj grad vil kunne mestre de færdigheder, der undervises i. Svarfordelingerne er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 4.4

Jeg er sikker på, at jeg kan mestre de færdigheder, der undervises i i de første fag på min uddannelse

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra august i 2017 og 2019
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: Hvor godt synes du de følgende udsagn beskriver dig som kommende studerende? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 1.153. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 14.882.

5 Studiestarten

Flere tidligere analyser har peget på vigtigheden af en god studiestart for det videre studieforløb på videregående uddannelser. Fx har EVA's rapport om studiestartens betydning for frafaldet på videregående uddannelser vist, at lange studiestartsforløb bidrager til at mindske frafaldet, og at et stærkt socialt aspekt i studiestarten hænger sammen med mindre frafald (EVA, 2017). Af den grund er det væsentligt at se nærmere på oplevelsen af studiestarten på socialrådgiveruddannelsen, og om denne afviger fra oplevelserne på andre professionsbacheloruddannelser.

5.1 Resultater

De studerende er blevet spurgt ind til deres oplevelser i studiestarten i oktober måned efter studiestarten. Analysen af deres besvarelser viser, at:

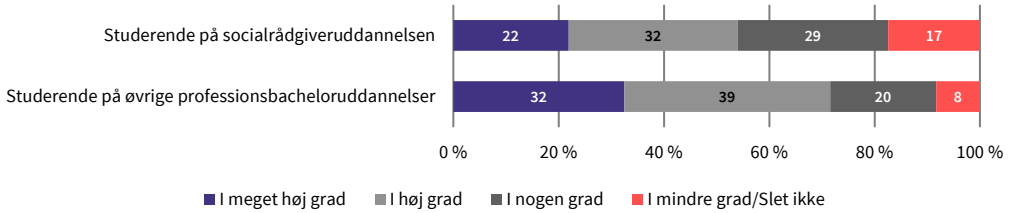
- I alt 52 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen vurderer, at der i meget høj grad eller i høj grad har været gode rammer for at lære sine medstuderende at kende. Dette er en lavere andel end på de øvrige professionsbacheloruddannelser, hvor i alt 71 % af de studerende vurderer dette.
- I alt 61 % af de socialrådgiverstuderende i meget høj grad eller i høj grad føler sig enige i, at de er på bølgelængde med deres medstuderende. For de studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser er denne andel i alt 70 %.
- Socialrådgiverstuderende i et lidt mindre omfang end de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser vurderer, at det er blevet kommunikeret tydeligt, hvilke krav og forventninger der bliver stillet til dem.
- Der ingen signifikant forskel er på de to grupper af studerende, når det kommer til deres vurdering af introduktionen til det faglige indhold på uddannelsen eller til, hvorvidt de har modtaget den information, de har brug for for at komme godt i gang med uddannelsen.

5.2 Social integration – udvikling af socialt tilhørsforhold

Figur 5.1 viser de studerendes oplevelse af, hvorvidt der har været gode rammer for at lære sine medstuderende på uddannelsen at kende. Her er der markante forskelle mellem de socialrådgiverstuderende og studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. Kun lidt over halvdelen (i alt 55 %) af de studerende på socialrådgiveruddannelsen har svaret, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige i udsagnet. Til sammenligning har i alt 71 % af de øvrige studerende en opfattelse af, at der på deres uddannelser har været gode rammer for at lære de medstuderende at kende. Samtidig svarer næsten en femtedel (17 %) af de studerende på socialrådgiveruddannelsen, at der i mindre grad eller slet ikke har været gode rammer. Svarfordelingerne er signifikant forskellige.

FIGUR 5.1

Der har været gode rammer for at lære mine medstuderende at kende

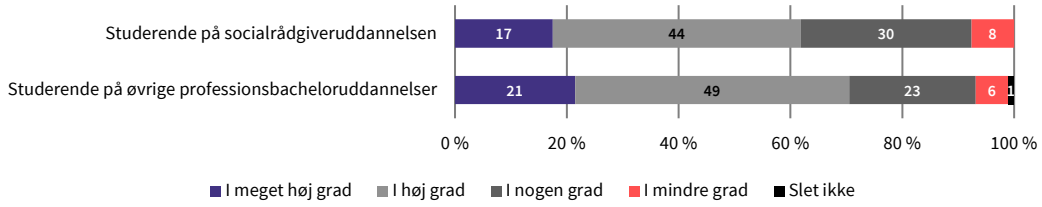

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Svarkategorierne "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen af diskretionshensyn. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

Figur 5.2 viser studerendes oplevelse af, om de føler sig på bølgelængde med deres medstuderende. Her adskiller studerende på socialrådgiveruddannelsen sig også fra de øvrige studerende, om end i mindre grad. I alt 61 % af de socialrådgiverstuderende har således en oplevelse af, at de i meget høj grad eller i høj grad føler sig på bølgelængde med deres medstuderende. For de øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne gør dette sig gældende for i alt 70 %. Svarfordelingerne er også her signifikant forskellige.

FIGUR 5.2

Jeg føler mig generelt på bølgelængde med de andre studerende

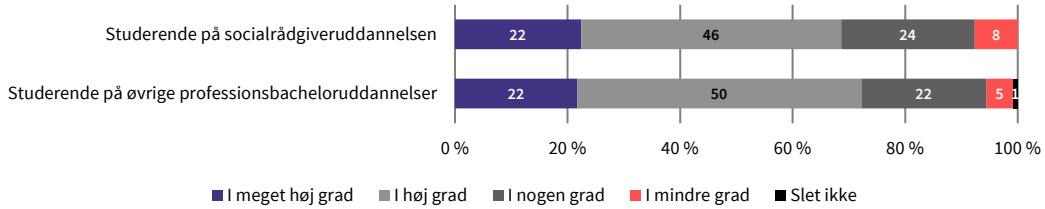
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

5.3 Faglig integration – udvikling af fagligt tilhørsforhold

Figur 5.3 viser studerendes oplevelse af, om de har fået en god introduktion til det faglige indhold på deres uddannelse. Til dette svarer i alt 68 % af de socialrådgiverstuderende, at de i meget høj grad eller i høj grad mener, at dette er tilfældet. Dette tal er til sammenligning i alt 72 % for de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. De små forskelle mellem studenterpopulationerne er ikke statistisk signifikante.

FIGUR 5.3

Jeg har fået en god introduktion til det faglige indhold på uddannelsen

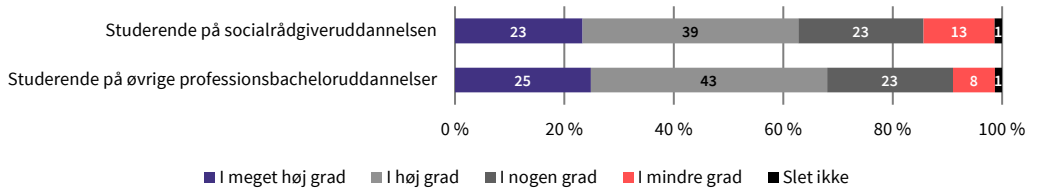
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

5.4 Praktisk og faglig rammesætning

Figur 5.4 viser de studerendes vurdering af, om de har modtaget tilstrækkelig information vedrørende pensum, undervisningsplan mv. i forbindelse med studiestarten. I alt 62 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen vurderer, at de i meget høj grad eller i høj grad har modtaget tilstrækkelig information. For studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser gør dette sig gældende for i alt 68 %. De observerede forskelle er ikke statistisk signifikante.

FIGUR 5.4

Jeg har modtaget de informationer, som jeg har haft brug for (fx om pensum, undervisningsplan mv.) for at komme godt i gang på studie

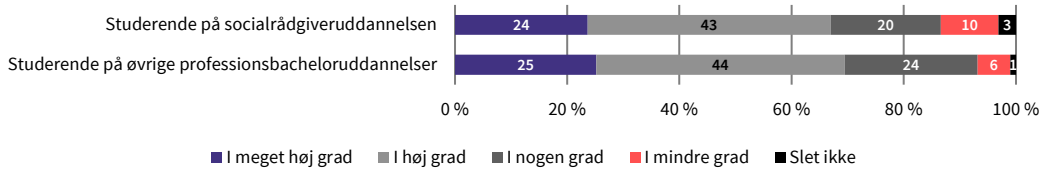

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

Figur 5.5 viser de studerendes vurdering af, hvorvidt det tydeligt er blevet kommunikeret, hvilke krav og forventninger der er til dem som studerende. I alt 67 % og 69 % af henholdsvis socialrådgiverstuderende og studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser vurderer, at det i meget høj grad eller i høj grad er blevet kommunikeret tydeligt, hvilke krav der er til dem. Forskellene i svarfordelingerne er statistisk signifikante og skyldes formentlig den større andel af socialrådgiverstuderende, som i mindre grad eller slet ikke er enige i udsagnet.

FIGUR 5.5

Det er blevet tydeligt kommunikeret, hvilke krav og forventninger der er til mig som studerende på uddannelsen

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

6 De studerendes engagement

Dette kapitel ser nærmere på, hvilken indsats de studerende lægger på studiet, og hvordan de forbereder og planlægger deres hverdag på studiet. En engageret studerende vil typisk studere mere og have et større læringsudbytte. I undersøgelsen ser vi derfor nærmere på de studerendes vurdering af eget engagement i løbet af det første år på studiet.

6.1 Resultater

Spørgsmålene om fagligt engagement er stillet til de studerende et halvt år efter, de påbegyndte deres uddannelse. Analysen viser, at:

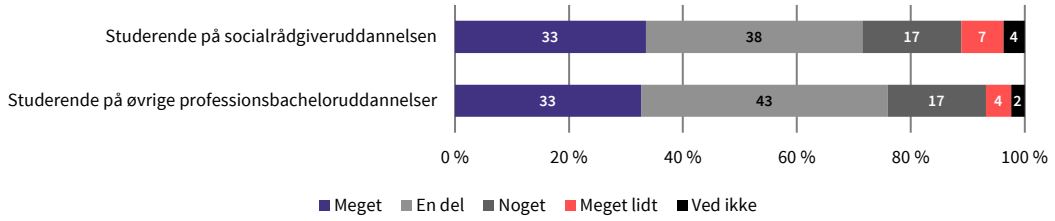
- Studerende på socialrådgiveruddannelsen overordnet set har omtrent samme faglige engagement som de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser.
- Socialrådgiverstuderende dog i mindre grad oplever, at der er fokus på, at de skal bruge en betydelig del af deres tid på at studere. Således svarer i alt 71 % af de socialrådgiverstuderende, at der fra uddannelsens side er meget eller en del fokus på dette, mens i alt 76 % af de studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser svarer det samme.
- Adspurgt om, hvorvidt de studerende prøver at gøre lidt mere på deres uddannelse, end de bliver bedt om, er der ikke nogen signifikant forskel mellem grupperne.
- Der på samme måde heller ikke er forskel mellem grupperne på spørgsmålet om, hvorvidt de gør deres arbejde færdigt, selv når det er kedeligt eller uinteressant. Dette gør sig også gældende for det sidste spørgsmål, som omhandler, hvorvidt de studerende planlægger deres studietid omhyggeligt.

6.2 Studerendes indsats og forberedelse

Figur 6.1 viser de studerendes oplevelse af, i hvor høj grad deres uddannelsesinstitution har fokus på, at de bruger en betydelig del af deres tid på at studere. I alt 71 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen svarer, at deres uddannelsesinstitution har meget eller en del fokus på, at de bruger en stor del af deres tid på at studere. For studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser gælder det i alt 76 %. Forskellen mellem de to gruppers svarfordelinger er statistisk signifikant.

FIGUR 6.1

Hvor meget er der fra din uddannelsesinstitution fokus på, at du bruger en betydelig del af din tid på at studere?

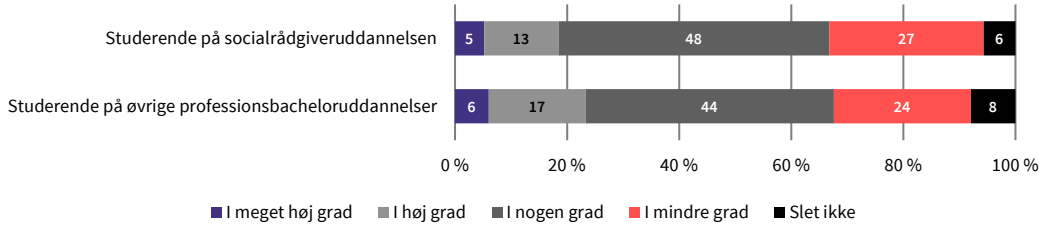

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2017 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 618. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 8.204.

Figur 6.2 viser de studerendes vurdering af, om de prøver at gøre lidt mere på deres uddannelse, end de bliver bedt om. I alt 18 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen svarer, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige i udsagnet. Blandt de øvrige studerende gør dette sig gældende for en lidt større andel, nemlig i alt 23 %. Forskellene mellem de to grupper af studerende er ikke signifikante.

FIGUR 6.2

Jeg prøver at gøre lidt mere på min uddannelse, end jeg bliver bedt om

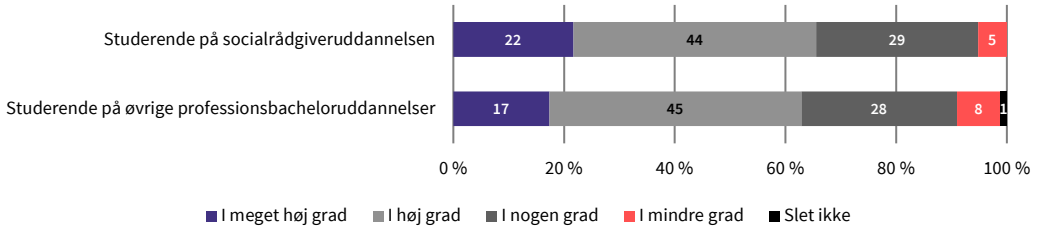

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

Figur 6.3 viser studerendes vurdering af, om de bliver ved med at arbejde, indtil de er færdige med det, de skal på uddannelsen, selvom de oplever arbejdet som kedeligt og uinteressant. I alt 66 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen vurderer, at de i meget høj grad eller i høj grad gør dette. For de øvrige studerende gør dette sig gældende for i alt 62 %. Svarfordelingerne for de to grupper er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 6.3

Selv når noget på uddannelsen er kedeligt og ikke interesserer mig, bliver jeg ved med at arbejde, indtil jeg er færdig med det, jeg skal

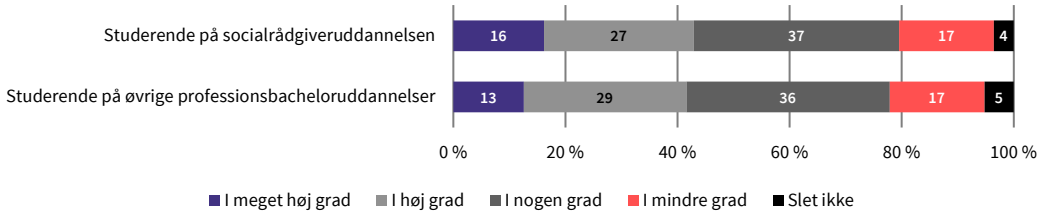

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

Adspurgt om, hvorvidt de studerende vurderer, at de planlægger deres studiehverdag omhyggeligt for at kunne udnytte tiden bedst muligt, svarer i alt 43 % af de socialrådgiverstuderende, at de i meget høj grad eller i høj grad er enige, jf. figur 6.4. For de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser er dette tal i alt 42 %. Svarfordelingerne for de to grupper studerende er ikke signifikant forskellige fra hinanden.

FIGUR 6.4

Jeg planlægger min studiehverdag omhyggeligt for at kunne udnytte tiden bedst muligt

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 396. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 5.211.

7 Motivation, relevans og fagligt indhold

Den studerendes motivation påvirkes af en række forskellige faktorer, herunder hvordan den studerende oplever relevansen af deres studier (Tinto, 2017). I denne del af undersøgelsen sætter vi derfor spot på, hvordan de studerende vurderer det faglige indhold på socialrådgiveruddannelsen, om de kan se et formål med fagene, og om de oplever, at deres forventninger bliver indfriet. Fra tidligere undersøgelser ved vi desuden, at studerendes oplevelse af feedback hænger sammen med deres motivation og lyst til at lære (EVA, 2018b).

7.1 Resultater

Spørgsmålene om motivation, relevans og fagligt indhold er stillet til de studerende enten to måneder (oktober) eller et halvt år (marts) efter, de har påbegyndt deres uddannelse. Analysen af socialrådgiverstuderendes spørgeskemabesvarelser viser, at:

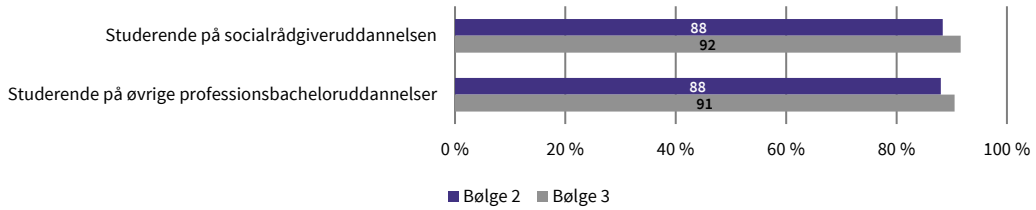
- Socialrådgiverstuderende i ligeså høj grad som de øvrige professionsbachelorstuderende er motiverede for at studere på deres uddannelse. I alt 88 % og 92 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen svarer således i henholdsvis oktober og marts, at de i meget høj grad eller i høj grad føler sig motiverede for at studere på deres uddannelse. For studerende på andre professionsbacheloruddannelser er tallene for oktober og marts henholdsvis i alt 88 % og 91 %.
- Socialrådgiverstuderende i mindre grad oplever at modtage tilstrækkeligt feedback fra deres undervisere. I alt hele 41 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen mener, at de i mindre grad eller slet ikke modtager tilstrækkelig feedback fra deres undervisere. For studerende på andre professionsbacheloruddannelser gør det sig gældende for i alt blot 27 %.
- Der ikke er forskel mellem de to grupper af studerende, når det kommer til vurderingen af det faglige niveau på studiet. Cirka lige store andele af studerende fra de to grupper vurderer således, at det faglige niveau på studiet er højt.
- Adspurgt om, hvorvidt underviserne er i stand til at forklare fagenes formål og krav tydeligt, og om, hvorvidt de er gode til at vise, hvordan fagene kan anvendes i virkelige situationer, er der heller ikke nævneværdig forskel mellem svarene fra socialrådgiverstuderende og studerende fra øvrige professionsbacheloruddannelser.
- Der ikke er signifikante forskelle mellem gruppernes besvarelser af de fire spørgsmål, som omhandler de studerendes vurdering af uddannelsens indhold og relevans. Her er de socialrådgiverstuderendes besvarelser altså ligeledes på linje med besvarelserne fra den gennemsnitlige studerende på én af de øvrige professionsbacheloruddannelser.

7.2 Motivationen for at studere

Figur 7.1 angiver, hvor stor en andel af de to studenterpopulationer, der i henholdsvis spørgeskemaet i bølge 2 i oktober og i bølge 3 i marts vurderer, at de i meget høj grad eller i høj grad er motiverede for at studere på deres uddannelse. For begge studenterpopulationer gør dette sig gældende for i alt 88 % i oktober, umiddelbart efter studiestarten. I marts, et halvt år efter studiestarten, er dette tal en smule højere for begge grupper, hvor i alt 92 % af de socialrådgiverstuderende og i alt 91 % af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser i meget høj grad eller i høj grad er enige i udsagnet om, at de er motiverede for at studere på deres uddannelse. Svarfordelingerne mellem de to studentergrupper er ikke signifikant forskellige for hverken bølge 2 (oktober) eller bølge 3 (marts).

FIGUR 7.1

Jeg er motiveret for at studere på min uddannelse

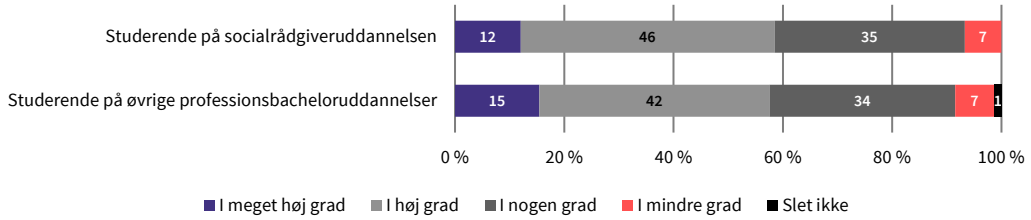
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017 og marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen i bølge 2 (oktober): n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser i bølge 2 (oktober): n = 2.868. Studerende på socialrådgiveruddannelsen i bølge 3 (marts): n = 155. Studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser i bølge 3 (marts): n = 1.917.

7.3 Det faglige niveau på socialrådgiveruddannelsen

Figur 7.2 viser i hvor høj grad de studerende er enige i, at det faglige niveau på deres studie er meget højt. I alt 58 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen har en oplevelse af, at dette er tilfældet i meget høj grad eller i høj grad. Her adskiller de sig stort set ikke fra de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser, hvor disse svarkategorier udgør i alt 57 %. Svarfordelingerne for de to grupper er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 7.2

Det faglige niveau på studiet er meget højt

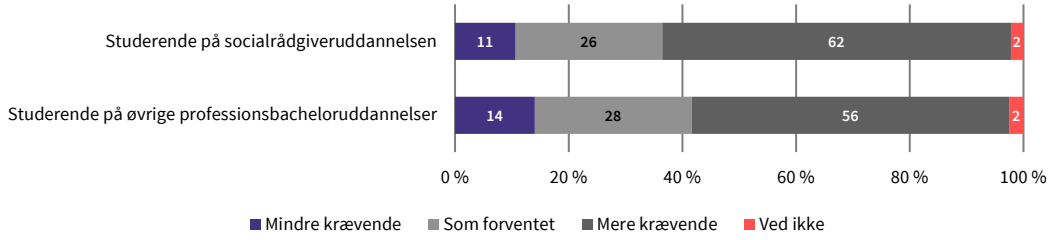

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868

Figur 7.3 viser de studerendes svarfordelinger på spørgsmålet om, hvorvidt de synes, deres uddannelse er mere eller mindre krævende, end de forventede. Både for de studerende på socialrådgiveruddannelsen og de øvrige professionsbacheloruddannelser gælder det, at over halvdelen (henholdsvis 62 % og 56 %) svarer, at de synes, at deres uddannelse er mere krævende, end de havde forventet. Lidt mere end en fjerdedel af de studerende på socialrådgiveruddannelsen (26 %) svarer, at deres uddannelser kræver, hvad de havde forventet, mens dette tal er 28 % for øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne. Fordelingen af svar for de to grupper er ikke statistisk forskellige.

FIGUR 7.3

Er din uddannelse mere eller mindre krævende, end du havde forventet, inden du startede?

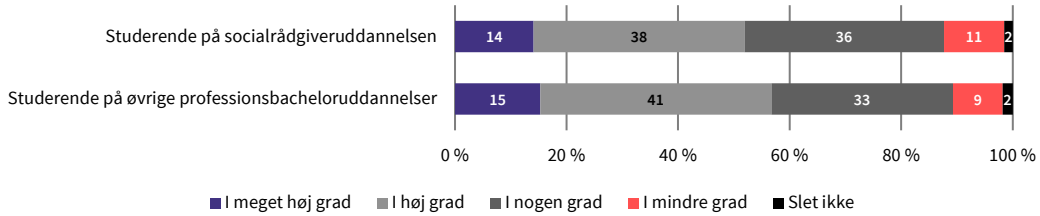
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

7.4 Fagenes formål og anvendelighed

Figur 7.4 viser de studerendes vurdering af, om underviserne har været gode til at forklare fagenes formål og krav tydeligt. I alt er omkring halvdelen af de studerende på socialrådgiveruddannelsen (52 %) i meget høj grad eller i høj grad enige i udsagn om, at underviserne har været gode til at forklare fagenes formål og krav tydeligt. For studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser gør dette sig gældende for lidt flere, nemlig i alt 56 %. Svarfordelingerne for de to grupper er dog ikke signifikant forskellige.

FIGUR 7.4

Underviserne har været gode til at forklare fagenes formål og krav tydeligt

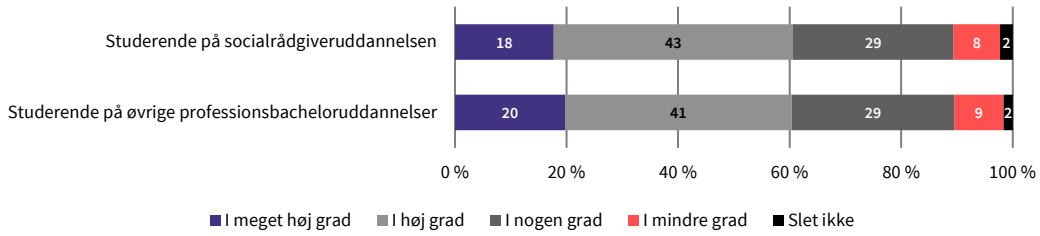

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 396. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 5.211.

Figur 7.5 viser de studerendes vurdering af, om underviserne er gode til at vise, hvordan faget kan anvendes i virkelige situationer. Som det fremgår af figuren, adskiller de studerende på socialrådgiveruddannelsen sig ikke i nævneværdig grad fra de øvrige studerende. For begge grupper af studerende gør det sig gældende, at i alt 61 % i meget høj grad eller i høj grad mener, at deres undervisere er gode til at vise fagets anvendelighed. Der er ikke nogen statistisk signifikant forskel mellem svarfordelingerne for de to grupper.

FIGUR 7.5

Underviserne er gode til at vise, hvordan faget kan anvendes i virkelige situationer

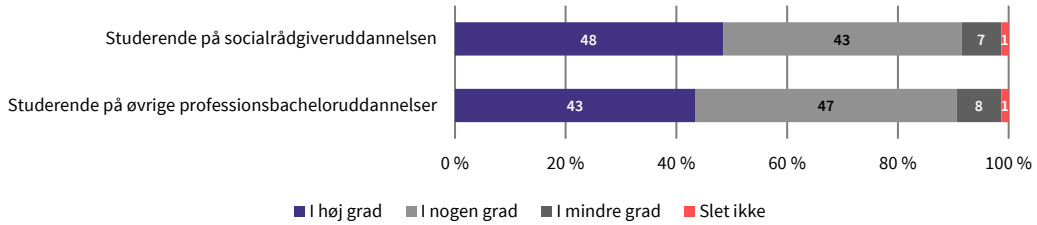
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 396. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 5.211.

7.5 Uddannelsens indhold og relevans

Figur 7.6 viser, i hvor høj grad de studerendes nuværende opfattelse af deres uddannelse stemmer overens med den information, de havde, da de søgte uddannelsen. Her svarer næsten halvdelen (48 %) af de socialrådgiverstuderende "I høj grad". For de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser gælder dette for 43 %. Svarfordelinger for de to studenterpopulationer er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 7.6

I hvilken grad passer din nuværende opfattelse af uddannelsen med den information, du havde, da du søgte ind på uddannelsen?

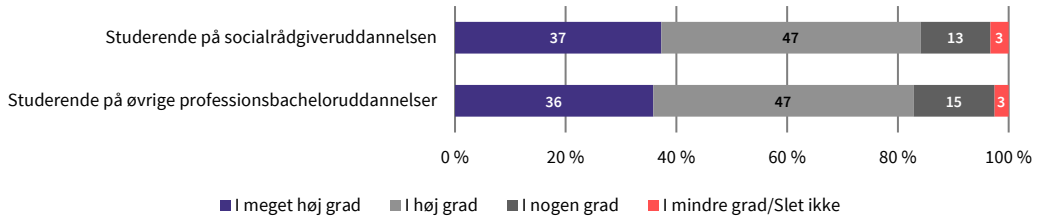

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra oktober 2017.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 224. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.868.

Figur 7.7 viser, i hvor høj grad de studerende synes, at det faglige indhold på deres uddannelse er interessant. Her adskiller de studerende på socialrådgiveruddannelsen sig ikke fra de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser. For førstnævnte gælder det, at i alt 84 % af de studerende i meget høj grad eller i høj grad er enige i udsagnet om, at de er meget interesserede i det faglige indhold af uddannelsen. For de øvrige studerende gælder dette for i alt 83 %. Svarfordelingerne mellem de to studenterpopulationer er ikke signifikant forskellige.

FIGUR 7.7

Jeg er meget interesseret i det faglige indhold af uddannelsen

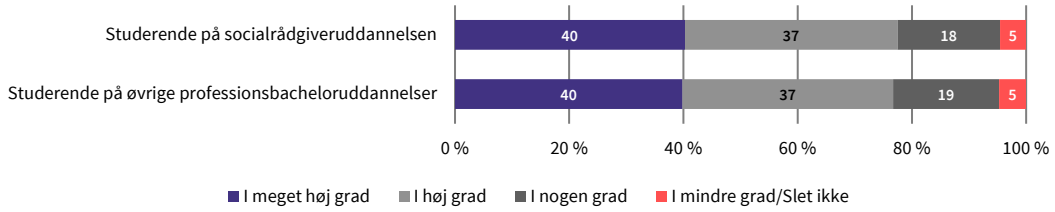

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Svarkategorierne "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen af diskretionshensyn. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 396. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 5.211.

Figur 7.8 viser, i hvilket omfang de studerende tror, de kommer til at bruge dét, de lærer i deres nuværende fag, når de har færdiggjort deres uddannelse. De to studenterpopulationer er her stort set identiske i deres svarfordelinger, idet i alt 77 % af begge grupper tror, at de i meget høj grad eller i høj grad kommer til at bruge dét, de lærer i deres nuværende fag, når de er færdige med uddannelsen. Fordelingerne af svar for de to grupper er ikke statistisk forskellige fra hinanden.

FIGUR 7.8

Jeg tror, at jeg kommer til at bruge det, jeg lærer i mine nuværende fag, når jeg har færdiggjort min uddannelse

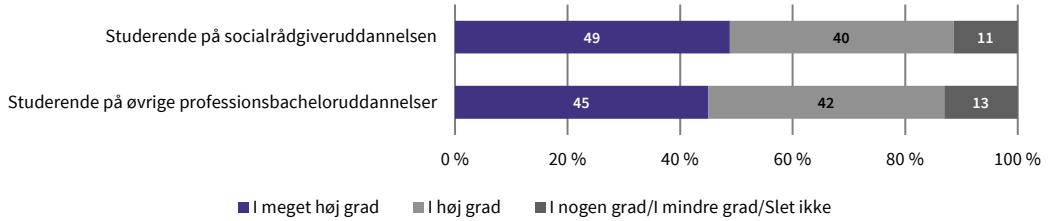

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts i 2018 og 2019.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Svarkategorierne "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen af diskretionshensyn. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 396. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 5.211.

I figur 7.9 er billedet næsten det samme som i figur 7.8, idet de to grupper af studerende ikke adskiller sig meget fra hinanden. De studerende er adspurgt, hvorvidt de tror, at de vil kunne bruge dét, de lærer i deres nuværende fag, senere på uddannelsen. I alt 89 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen tror, at dette i meget høj grad eller i høj grad er tilfældet. Næsten lige så mange (i alt 87 %) af de studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser svarer ligeledes "I meget høj grad" eller "I høj grad". Der er ikke en statistisk signifikant forskel mellem svarfordelingerne for de to studenterpopulationer.

FIGUR 7.9

Jeg tror, at jeg vil kunne bruge det, jeg lærer i mine nuværende fag, senere på uddannelsen

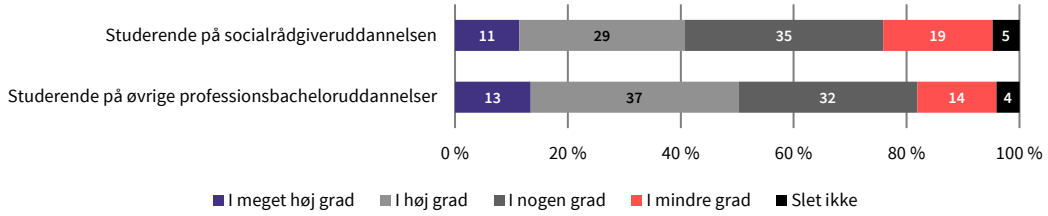
Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Svarkategorierne "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen af diskretionshensyn. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

7.6 Feedback fra undervisere

Af figur 7.10 fremgår det, at socialrådgiverstuderende i mindre grad end studerende på de øvrige professionsbacheloruddannelser mener, at deres undervisere har givet brugbar feedback. Det er således i alt blot 40 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen, som mener, at de i meget høj grad eller i høj grad har modtaget brugbar feedback, mens det gælder i alt 50 % af de studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser. De observerede forskelle mellem de to grupper er dog ikke statistisk signifikante.

FIGUR 7.10

Underviserne har givet brugbar feedback på opgaver eller projekter på uddannelsen

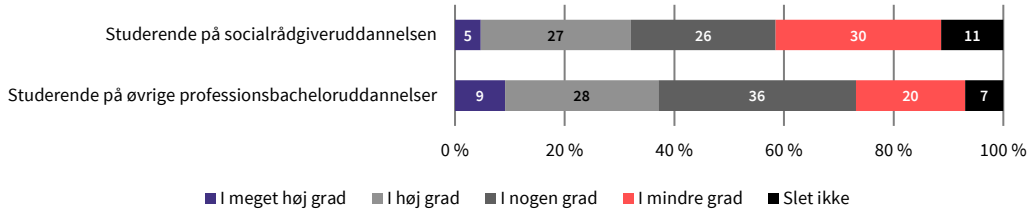

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

Figur 7.11 viser, i hvor høj grad de studerende mener, de modtager tilstrækkelig feedback fra underviserne på deres uddannelse. Her ses en relativt stor forskel i oplevelsen hos studerende fra socialrådgiveruddannelsen sammenlignet med øvrige studerende på professionsbacheloruddannelserne. I alt 32 % af de studerende på socialrådgiveruddannelsen mener, at de i meget høj grad eller i høj grad modtager tilstrækkelig feedback, mens i alt 41 % af de socialrådgiverstuderende svarer "I mindre grad" eller "Slet ikke". Til sammenligning er de øvrige studerendes svarprocenter for disse svarkategorier i alt henholdsvis 37 % og 27 %. Dermed oplever en stor andel af begge studenterpopulationer, at undervisernes feedback er mangelfuld, men dette er dog i et større omfang tilfældet for socialrådgiverstuderende. Forskellen mellem de to studenterpopulationer er statistisk signifikant.

FIGUR 7.11

Jeg modtager tilstrækkelig feedback fra underviserne på uddannelsen

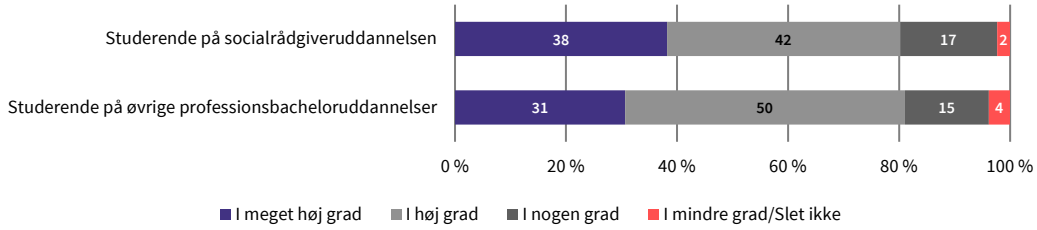

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

Af figur 7.12 fremgår det, at i alt henholdsvis 80 % af de socialrådgiverstuderende og i alt 81 % af de øvrige studerende mener, at de i meget høj grad eller i høj grad bruger den feedback, som de modtager. Der er altså ikke hér den store forskel mellem de to grupper af studerende. Svarfordelingerne mellem studentergrupperne er da heller ikke signifikant forskellige.

FIGUR 7.12

Jeg bruger den feedback, som jeg får, til at forbedre de ting, jeg laver

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, spørgeskema fra marts 2018.
Note: Figuren viser den vægtede fordeling af svar på spørgeskemaet. De studerende er blevet spurgt: I hvilken grad er du enig i følgende udsagn? Procenter er afrundet til nærmeste hele tal. Svarkategorierne "I mindre grad" og "Slet ikke" er slået sammen af diskretionshensyn. Forskellen mellem fordelingerne af de to grupper studerende er ikke statistisk signifikant. Studerende på socialrådgiveruddannelsen: n = 212. Studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser: n = 2.752.

Appendiks A – Litteraturliste

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W. H. Freeman and Company.

EVA. (2017). *Studiestartens betydning for frafaldet på videregående uddannelser*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.

EVA. (2018a). *Studievalg og frafald på de videregående uddannelser: Sammenhængene mellem de studerendes studievalgsproces og deres frafaldsrisiko*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.

EVA. (2018b). *Hver 3. nye studerende savner feedback fra undervisere*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.

Fan, L, Morgan, K. L., & Zaslavsky, A. M. (2017). Balancing Covariates via Propensity Score Weighting. *Journal of the American Statistical Association, 32*(19), 3.373-3.387.

Nielsen, T., Makransky, G., Vang, M. L., & Dammeyer, J. (2017). How specific is specific self-efficacy? A construct validity study using Rasch measurement models. *Studies in Educational Evaluation, 53*, 87-97.

Pike, G. R. (2008). Using Weighting Adjustments to Compensate for Survey Nonresponse. *Research in Higher Education, 49*(2), 153-171.

Rosenbaum, P. R., & Rubin, D. B. (1983). The Central Role of the Propensity Score in Observational Studies for Causal Effects. *Biometrika, 70*(1), 41-55.

Tinto, V. (2017). Through the Eyes of Students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice, 19*(3) 254-269

Appendiks B – Metode og vægtning

Notatet bygger på spørgeskemabesvarelser indhentet elektronisk. Populationen udgøres af alle studerende, som blev tilbudt en studieplads på en professionsbacheloruddannelse i perioden fra 2016 til 2019 – eksklusiv efteroptaget og vinterstartere. Det er ikke alle items, som har været stillet til alle årgangene, hvorfor det varierer, hvor mange besvarelser de forskellige statistikker bygger på.

Tabel B.1-B.3 viser, hvor mange besvarelser der er i EVA's forløbsundersøgelse fra studerende på socialrådgiveruddannelsen og fra studerende på alle professionsbacheloruddannelser. I nærværende undersøgelse tager vi udgangspunkt i items, som er givet til 2017-årgangen, da det er den nyeste komplette årgang, hvor vi har spurgt de studerende i både august, oktober og marts. Desuden er det den årgang, hvor svarprocenten er højest, jf. tabel 2.1. I det omfang items også er blevet givet til andre årgange, vil vi ligeledes inkludere disse for at maksimere datamængden, når vi rapporterer besvarelser på de enkelte items.

TABEL B.1

Antal besvarelser fra studerende på socialrådgiveruddannelsen og alle professionsbacheloruddannelser i bølge 1 (august)

	Socialrådgivere (bølge 1)	Svarprocent	Alle professionsbacheloruddannelser (bølge 1)	Svarprocent
2016	617	58 %	8.463	56 %
2017	653	59 %	8.509	56 %
2018	485	44 %	6.245	41 %
2019	560	52 %	7.598	49 %

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

TABEL B.2

Antal besvarelser fra studerende på socialrådgiveruddannelsen og alle professionsbacheloruddannelser i bølge 2 (oktober)

	Socialrådgivere (bølge 2)	Svarprocent	Alle professionsbacheloruddannelser (bølge 2)	Svarprocent
2016	378	36 %	4.678	31 %
2017	269	24 %	3.207	21 %

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

TABEL B.3

Antal besvarelser fra studerende på socialrådgiveruddannelsen og alle professionsbacheloruddannelser i bølge 3 (marts)

	Socialrådgivere (bølge 3)	Svarprocent	Alle professionsbacheloruddannelser (bølge 3)	Svarprocent
2016	248	24 %	3.265	22 %
2017	225	20 %	2.964	19 %
2018	227	20 %	2.679	18 %

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut.

Anonymitet

Af hensyn til respondenternes anonymitet afrapporterer vi ikke besvarelser, med mindre vi har besvarelser fra mindst to personer i samme kategori. Problemet løses ved at lægge svarkategorier sammen. Dette gøres af hensyn til Danmarks Statistiks retningslinjer for persondatasikkerhed. Disse omhandler, at det ikke bør være muligt at identificere enkeltpersoner i tabeller eller figurer (jf. https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningsservice/hjemtagelse-af-analyseresultater).

Vægtningsstrategi

For at vores surveydata kan bruges til at sige noget om populationen af studiestartere i Danmark, er det vigtigt, at vores stikprøver fordeler sig som populationen på centrale variable. Af tabel B.4 fremgår det, at populationen af optagne studerende i perioden fra 2016 til 2019 og analysens stikprøver afviger en smule fra hinanden, hvad angår andelen af kvinder, alder og gymnasialt karaktergennemsnit. For at imødegå disse skævheder i de indsamlede data har EVA beregnet vægte til data, og disse vægte anvendes til at beregne fordelingerne af svar i samtlige tabeller. Vægtningen har til formål at udjævne nogle af de skævheder, der optræder i stikprøverne i forhold til populationen.

Eftersom socialrådgiverstuderende har været mere tilbøjelige til at svare på spørgeskemaerne sammenlignet med de øvrige studerende på professionshøjskolerne, forårsager vægtningen, at antallet af lærerstuderende i stikprøven tilsyneladende bliver lavere, end det reelt er. Alle besvarelser indgår dog i beregningen af andelene, men vægtningen gør, at visse besvarelser tæller mindre i det samlede billede.

TABEL B.4

Balancetabel

	Population	Bølge 1	Bølge 2	Bølge 3	Vægtet bølge 1	Vægtet bølge 2	Vægtet bølge 3
Kvinder, andel	60 %	65 %	71 %	70 %	60 %	62 %	60 %
Aldersgennemsnit	23,7	24,2	25,2	24,8	23,6	24,1	23,5
Gymnasialt karaktergennemsnit	6,6	6,7	7,0	7,0	6,6	6,7	6,6
Antal socialrådgiverstuderende	4.350	2.315	269	700	2.178	224	618
Antal studerende på øvrige professionsbacheloruddannelser	56.767	28.496	2.938	8.205	28.379	2.868	8.204

Kilde: Danmarks Statistik, Den Koordinerede Tilmelding og egne beregninger.

Beregning af vægte

Med adgang til data for den fulde population er sandsynligheden for at besvare spørgeskemaet beregnet vha. en logistisk regressionsmodel. Modellens afhængige variabel angiver, om en respondent har besvaret det pågældende spørgeskema eller ej, og som kontrolvariable inddrages variable for, hvilken uddannelse man studerer på, adgangsgivende eksamen, gymnasialt karaktergennemsnit, ansøgningsprioritet, alder, herkomst og forældres uddannelsesniveau. Ud fra denne model estimeres den forudsagte sandsynlighed for at besvare spørgeskemaet – også kaldet propensity-scoren:

$$p(X) = P(Y = 1|X)$$

Propensity-scoren er sandsynligheden for at besvare spørgeskemaet betinget på en vektor af kontrolvariable (X) (Rosenbaum & Rubin, 1983). Propensity-score-vægten beregnes herefter som den inverse funktion af sandsynligheden for at have besvaret spørgeskemaet (Fan, Morgen, & Zaslavsky, 2017). Hvis sandsynligheden for, at en given respondent besvarer spørgeskemaet, fx er 0,1 (10 %), så tildeles respondenten en vægt på 1/0,1 = 10. På den måde vil svarene fra respondenter med en lavere beregnet sandsynlighed for at besvare spørgeskemaet tælle mere i analyserne. For at undgå uhensigtsmæssigt meget støj i målingen er vægte over 35 frasorteret. På samtlige variable opnås mere balancerede fordelinger i stikprøverne efter vægtning ift. stikprøverne før vægtning, når de sammenlignes med populationen, hvilket fremgår af tabel B.4.

Det er dog vigtigt at pointere, at vægten kun tager højde for observerbare karakteristika og ikke uobserverbare karakteristika. Det vides med andre ord ikke, om stikprøven er balanceret på øvrige variable, som ikke er med i vægtningsmatricen. Ligeledes skal det nævnes, at selvom vægtningen mindsker bias fra stikprøveudtrækningen, genererer den selvstændig støj som følge af, at nogle respondenter tildeles mere værdi.

Det første år på socialrådgiveruddannelsen

© 2020 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-437-7

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk